

Roll No.

Total Pages : 19

13557/NJ**E-36/2111****MANAGEMENT ACCOUNTING-I**

Paper-502

Semester-V

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 70

Note : The candidates are required to attempt **two** questions each from Sections A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 10 short answer type questions carrying 3 marks each.

13557/NJ/740/W/9,810

[P. T. O.

SECTION—A

1. What do you mean by Accounting management?
What are the three management accounting tools?
How does management accounting help the management? 10
2. What are the most important Financial statements? Describe the importance and limitations of financial statements. What is an interpretation the statement of financial position? Describe the methods of interpreting financial statement. 10
3. The Sales and Profit during two periods for a Company were as follow : 10

	Sales	Profit
Period I	9,00,000	90,000
Period II	11,00,000	1,30,000

13557/NJ/740/W/9,810 2

You are required to find out and explain the following result :

- (a) P/V ratio.
- (b) Fixed Cost.
- (c) Break-even Point.
- (d) Sales required to earn a Profit of ₹ 2,00,000.
- (e) Profit at an estimated Sales of ₹ 15,00,000.

4. A firm having a capacity of 15,000 units per annum produces 10,000 units which are consumed in the home market at ₹ 25 per unit. The cost per unit is as under :

	10
Materials	7.00
Labor	6.00
Fixed Factory Expenses	2.00
Variable Factory Expenses	1.50

Office Expenses	1.00
Fixed Selling Expenses	0.50
Variable Selling Expenses	1.00
Total	19.00

A Foreign Customer is interested in the product but he is willing to buy only 5,000 units and that too at a price of ₹ 18 per unit. Do you recommend the firm to accept the order?

SECTION—B

- 5. How do you analyze a common size Income statement? What is the main objective of common size statement? What information can be determined by common size Financial statements? 10
- 6. Write short notes on the following : 5,5
 - (a) Limitations of Accounting Ratios.
 - (b) Advantage of Ratio Analysis.

7. For the given Data below : 10

Cash Sales 1,85,000

Credit Sales 2,50,000

Sales Returns 25,000

Stock in the beginning of the year 25,000

Stock at the end of the year 35,000

Gross Profit Ratio is 20%

You are required to calculate the following and

conclude the Result.

(a) Stock Turnover Ratio.

(b) Stock Conversion Period.

8. The following figures are extracted front books of ABC for the year ended 31.03.2020 : 10

₹

Sales 5,40,000

Direct Materials 2,05,000

Direct labor 75,000

Variable Overheads 1,00,000

Fixed Overheads 60,000

Calculate and comment on the following result :

(a) P/V Ratio.

(b) Break-even Point.

SECTION—C

9. Attempt any **ten** parts of the following :

10×3=30

(i) What are the main uses of Funds? What are the managerial uses of funds flow statement?

(ii) What is management accounting? What are the functions of management accounting?

(iii) What are the various sources and uses of funds in an organisation?

(iv) From the following calculate Debtors Turnover Ratio :

Annual Credit Sales = ₹ 30,000

Returns Inwards = ₹ 1,000

Debtors = ₹ 3,000

Bills Receivable = ₹ 1,000

(v) Calculate Cash Break-even point for the following Data :

Selling price per unit = ₹ 32

Variable cost per unit = ₹ 20

Fixed cost = ₹ 20,000

(Including depreciation of ₹ 500)

(vi) Following information is available for an organization :

Current Ratio = 2.5

Liquid Ratio = 3.5

Working Capital = ₹ 1,00,000

Find the value of the following :

(a) Current Assets.

(b) Current Liabilities.

(c) Value of Inventory.

(vii) What is trend analysis in accounting? How do you analyze a trend analysis?

(viii) What is meant by comparative Income statement? How do you write a comparative statement?

(ix) What are the different types of ratios in accounting? What is modern classification of ratio?

(x) Calculate P/V ratio from the following Data :

Selling price per unit = ₹ 10

Variable cost per unit = ₹ 6

Fixed Costs = ₹ 12,000

(Including rent of = ₹ 1,000)

(xi) Equity Capital = ₹ 1,65,000

Preference Capital = ₹ 20,000

Reserves = ₹ 25,000

Profit and Loss Account = – ₹ 20,000

Fixed Assets = 1,50,000

Find out Fixed Assets to Shareholders Fund Ratio.

(xii) Calculate the Capital Gearing Ratio :

Equity Share Capital = ₹ 1,10,000

Preference Share Capital = ₹ 25,000

Reserves and Surplus = ₹ 30,000

Long term Loans = ₹ 25,000

6% Debentures = 25,000

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. ਲੇਖਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ? ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਸਾਧਨ ਕੀ ਹਨ? ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲੇਖਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ? 10
2. ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨ ਕੀ ਹਨ? ਵਿੱਤੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀ ਹੈ? ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। 10

3. ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਦੋ ਮਿਆਦਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਲਾਭ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ: 10

	ਵਿਕਰੀ	ਲਾਭ
ਮਿਆਦ I	9,00,000	90,000
ਪੀਰੀਅਡ II	11,00,000	1,30,000

ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

- (a) P/V ਅਨੁਪਾਤ।
- (b) ਸਥਿਰ ਲਾਗਤ।
- (c) ਬਰੇਕ-ਈਵਨ ਪੁਆਇੰਟ।
- (d) ਰੁਪਏ ਦਾ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ₹ 2,00,000.
- (e) ਰੁਪਏ ਦੀ ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲਾਭ ₹ 15,00,000.

4. 15,000 ਯੂਨਿਟ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਫਰਮ 10,000 ਯੂਨਿਟਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਘਰੇਲੂ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਖਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। 25 ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

ਸਮੱਗਰੀ	7.00
ਲੇਬਰ	6.00
ਫਿਕਸਡ ਫੈਕਟਰੀ ਖਰਚੇ	2.00
ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਫੈਕਟਰੀ ਖਰਚੇ	1.50
ਤਫਤਰੀ ਖਰਚੇ	1.00
ਸਥਿਰ ਵਿਕਰੀ ਖਰਚੇ	0.50
ਵੇਰੀਏਬਲ ਵੇਚਣ ਦੇ ਖਰਚੇ	1.00
ਕੁੱਲ	<u>19.00</u>

ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਗਾਹਕ ਉਤਪਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਸਿਰਫ 5,000 ਯੂਨਿਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ₹ 18 ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਫਰਮ ਨੂੰ ਆਰਡਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ?

ਭਾਗ—B

5. ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਆਮ ਆਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਆਮ ਆਕਾਰ ਬਿਆਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ? ਆਮ ਆਕਾਰ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹੜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? 10

6. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ:

(a) ਲੇਖਾ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ।

(b) ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਫਾਇਦਾ। 5,5

7. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਡੇਟਾ ਲਈ: 10

₹

ਨਕਦ ਵਿਕਰੀ 1,85,000

ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿਕਰੀ 2,50,000

ਵਿਕਰੀ ਰਿਟਰਨ 25,000

ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਟਾਕ 25,000

ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਸਟਾਕ 35,000

ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਅਨੁਪਾਤ 20% ਹੈ।

ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

- (a) ਸਟਾਕ ਟਰਨਓਵਰ ਅਨੁਪਾਤ।
- (b) ਸਟਾਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੀ ਮਿਆਦ। 10
8. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜੇ 31.03.2020 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਏ ਸਾਲ 'ਏਬੀਸੀ ਟੋਰ' ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ: 10

	₹
ਵਿਕਰੀ	5,40,000
ਸਿੱਧੀ ਸਮੱਗਰੀ	2,05,000
ਸਿੱਧੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ	75,000
ਵੇਰੀਏਬਲ ਓਵਰਹੈੱਡਸ	1,00,000
ਸਥਿਰ ਓਵਰਹੈੱਡਸ	60,000

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰੋ:

- (a) P/V ਅਨੁਪਾਤ
- (b) ਬਰੇਕ-ਈਵਨ ਪੁਆਇੰਟ। 10

ਭਾਗ—C

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਿਸੇ 10 ਭਾਗਾਂ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ: 10×3=30

- (i) ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਪਯੋਗ ਕੀ ਹਨ? ਫੰਡ ਫਲੋ ਸਟੇਟਮੈਂਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਉਪਯੋਗ ਕੀ ਹਨ?
- (ii) ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਕੀ ਹੈ? ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀ ਹਨ?
- (iii) ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀ ਹਨ?
- (iv) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਟਰਨਓਵਰ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ:

ਸਲਾਨਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵਿਕਰੀ	=	₹ 30,000
ਅੰਦਰ ਵੱਲ ਵਾਪਸੀ	=	₹ 1,000
ਕਰਜ਼ਦਾਰ	=	₹ 3,000
ਪ੍ਰਾਪਤੀਯੋਗ ਬਿਲ	=	₹ 1,000

(v) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਡੇਟਾ ਲਈ ਕੈਸ਼ ਬ੍ਰੇਕ-ਈਵਨ ਪੁਆਇੰਟ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ:

ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ = ₹ 32

ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਲਾਗਤ

ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ = ₹ 20

ਸਥਿਰ ਲਾਗਤ = ₹ 20,000

(₹500 ਦੀ ਕਮੀ ਸਮੇਤ)

(vi) ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ:

ਮੌਜੂਦਾ ਅਨੁਪਾਤ = 2.5

ਤਰਲ ਅਨੁਪਾਤ = 3.5

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪੂੰਜੀ = ₹ 1,00,000

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ:

(a) ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਪਤੀਆਂ।

(b) ਮੌਜੂਦਾ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ।

(c) ਵਸਤੂ ਦਾ ਮੁੱਲ।

(vii) ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੁਝਾਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਇੱਕ ਰੁਝਾਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹੋ?

(viii) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਆਮਦਨ ਬਿਆਨ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਬਿਆਨ ਕਿਵੇਂ ਲਿਖਦੇ ਹੋ?

(ix) ਲੇਖਾਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹਨ? ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕੀ ਹੈ?

(x) ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਡੇਟਾ ਤੋਂ P/V ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ:

ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੀਮਤ = ₹ 10

ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਲਾਗਤ

ਪ੍ਰਤੀ ਯੂਨਿਟ = ₹ 6

ਸਥਿਰ ਲਾਗਤ = ₹ 12,000

ਕਿਰਾਇਆ ਸਮੇਤ = ₹ 1,000

(xi) ਇਕੁਇਟੀ ਪੂੰਜੀ	=	₹ 1,65,000
ਤਰਜੀਹੀ ਪੂੰਜੀ	=	₹ 20,000
ਰਿਜ਼ਰਵ	=	₹ 25,000
ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਖਾਤਾ	=	- ₹ 20,000
ਸਥਿਰ ਸੰਪਤੀਆਂ	=	1,50,000
ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਫੰਡ ਅਨੁਪਾਤ ਲਈ ਸਥਿਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਓ।		

(xii) ਕੈਪੀਟਲ ਗੇਰਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰੋ:

ਇਕੁਇਟੀ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ	=	₹ 1,10,000
ਤਰਜੀਹ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ	=	₹ 25,000
ਰਿਜ਼ਰਵ ਅਤੇ ਸਰਪਲੱਸ	=	₹ 30,000
ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਕਰਜੇ	=	₹ 25,000
6% ਡਿਬੈਂਚਰ	=	25,000